

**Advies over
OPZET EN WERKWIJZE
Omgevingsfonds Windpark Koningspleij**

Najaar 2021,
namens de Omgevingsraad Windpark Koningspleij,

Raymond Reesink (voorzitter)
Ipe van der Deen (secretaris)

Inhoud advies

1. Doelstelling Omgevingsfonds
2. Projectaanvragen bij het Omgevingsfonds; structuur en rolverdeling
3. Aanvragen: werkwijze en tijdsplan
4. Basisvoorwaarden voor projectaanvragen
5. Criteria om projectaanvragen te wegen ten opzichte van elkaar
6. Verdeelsleutel budget Omgevingsfonds
7. Evaluatie

1. Doelstelling Omgevingsfonds

Voor Windpark Koningspleij is goed nabuurschap van belang. Daarom is er gekozen voor een jaarlijkse uitkering aan een Omgevingsfonds, waarmee een deel van de opbrengsten uit het windpark ten goede komen aan de directe omgeving. Het geld is bedoeld voor (duurzame) projecten die bijdragen aan de leefbaarheid van de betrokken wijken in de directe omgeving, dat wil zeggen binnen een straal van ongeveer 1800 meter van één van de turbines. De Raad van State heeft aangegeven dat zij mensen in die gebieden ziet als belanghebbenden. Het gaat om delen van Presikhaaf, Westervoort, Malburgen, Huissen, Broek/Statenkwartier en bedrijventerreinen. Windpark Koningspleij stelt voor een periode van 15 jaar €0.50 per opgewekte MWh beschikbaar voor het Omgevingsfonds en schat in dat dat zo'n €16.000 per jaar wordt.

2. Projectaanvragen bij het Omgevingsfonds: structuur en rolverdeling

Het voorstel is om te werken met een drietal rollen, waarmee gezorgd wordt voor voldoende onafhankelijkheid, voeling met de wijken en continuïteit. Door de rolverdeling ontstaat een duidelijk en werkbaar proces. De drie rollen:

- een voorbereidingsgroep van bewoners uit de betrokken wijken. Zij bevorderen en ondersteunen het indienen van aanvragen en verrichten voorwerk voor de beoordelingscommissie.
- Een secretaris die de overleggen organiseert, voorbereidt en de afgesproken acties bewaakt. De secretarisfunctie is de constante factor in het functioneren van het Omgevingsfonds
- een beoordelingscommissie van drie onafhankelijke 'wijzen' die de aanvragen beoordeelt.

Vorbereidingsgroep

Wij stellen een groep van ongeveer negen bewoners/werkenden uit de betrokken gebieden (Presikhaaf, Westervoort, Malburgen, Huissen, Broek/Statenkwartier en bedrijventerreinen) voor.

- Zij bevorderen via hun wijkplatform/wijkkrant/bedrijvenvereniging het indienen van projectaanvragen door bekendheid te geven aan het Omgevingsfonds en de projectvoorwaarden.
- Ze zijn een aanspreekpunt voor aanvragers, en professionals in de wijk (zoals Teams Leefomgeving).
- Ze toetsen binnenkomende aanvragen op de basisvoorwaarden, controleren deze op volledigheid en helpen aanvragers om de aanvraag volledig te maken. Aanvragers krijgen zo nodig twee weken de tijd om hun aanvraag volledig te maken.
- Ze minimaliseren daarmee het werk voor de beoordelingscommissie.
- De namen van de leden van de voorbereidingscommissie en het gebied waar ze uit komen, komen op de site te staan.

Beoordelingscommissie

Wij stellen voor een onafhankelijke beoordelingscommissie van 3 personen (om staken der stemmen te voorkomen) aan te stellen. De commissieleden:

- Zijn onafhankelijk ten opzichte van de betrokken wijken.
- Hebben kennis van leefbaarheid/duurzaamheid

- Zijn een aansprekend boegbeeld van het omgevingsfonds
- Kunnen op transparante wijze en met gezag de projecten beoordelen.
- Beoordelen eens per jaar (half maart) de projecten die aan de basisvoorwaarden voldoen.
- Opereren binnen de richtlijnen van het Omgevingsfonds, maar hebben bewegingsvrijheid om al te rigide werken te voorkomen.
- Spreken bij aantreden commitment uit voor minimaal twee beoordelingsronden en stellen onderling een rooster van aftreden op.

De commissieleden komen half maart bijeen om te beslissen over het toekennen van middelen voor de aanvragen. Ze kunnen de wijkbewoners of de aanvrager zo nodig verzoeken om een toelichting op de projectaanvraag. De beoordelingscommissie licht toe waarom een projectaanvraag wel of niet wordt gehonoreerd. Die uitspraak is bindend.

Secretaris

- Organiseert en ondersteunt de overleggen van voorbereidingsgroep en beoordelingscommissie
- Beheert adressen en contactgegevens
- Legt afspraken vast en bewaakt deze
- Ondersteunt de communicatie in de aanloop naar de jaarlijkse aanvraag en over de besluiten van de beoordelingscommissie
- Bewaakt de continuïteit in de bemensing van de beoordelings- en voorbereidingscommissie.
- Initieert de tweejaarlijkse evaluatie

Windpark Koningspleij

Wij stellen voor dat er op de website van het windpark een webpagina met een toelichting over het Omgevingsfonds wordt ingericht waar informatie over het Omgevingsfonds, de projectaanvraagformulieren, contactgegevens etc. komen te staan. De secretaris kan hierin een rol spelen.

De middelen uit het fonds worden gestald bij het Windpark. Het beheer over het budget berust bij WP Koningspleij, de besteding ligt bij de beoordelingscommissie van het Omgevingsfonds.

Het Windpark Koningspleij faciliteert bijeenkomsten van de voorbereidings- en beoordelingscommissie in het bezoekerscentrum en ondersteunt de communicatie over het omgevingsfonds en de projectaanvragen.

Het windpark Koningspleij stelt een mailadres beschikbaar voor correspondentie over het omgevingsfonds en voor het inleveren van de projectvoorstellen.

Gemeente Arnhem

- Faciliteert met kennis en kunde, o.a. communicatie
- Financiert de secretarisfunctie

3. Aanvragen: werkwijze en tijdsplan

- De aanvraagperiode is jaarlijks van 1 januari tot 1 maart.
- Op de website van Windpark Koningspleij komt te staan wanneer de aanvragen binnen moeten zijn (1 maart van elk kalenderjaar).
- Op de site van Windpark Koningspleij komen alle (digitaal in te vullen) formulieren te staan.
- Eens per jaar is er een beoordelingsronde. De beoordelingscommissie vergadert half maart in elk kalenderjaar, waar de ingediende voorstellen worden besproken, met verantwoording achteraf naar de wijken via de wijkplatforms/bewoners overleggen.
- De publiciteit over de aanvragen vindt jaarlijks plaats in november/december (voor het eerst in 2021) zodat de eerste ronde begin 2022 kan plaatsvinden.
- De voorbereidingscommissie zorgt in de 1e twee weken van maart voor volledigheid van de aanvragen.
- De beoordelingscommissie vergadert half maart.
- De aanvragers krijgen uiterlijk 31 maart bericht over hun aanvraag.

- De beoordelingscommissie heeft het recht om niet het hele bedrag in één keer uit te keren, maar bijvoorbeeld 80% bij de start en 20% na de afronding van het project.
- De beoordelingscommissie beoordeelt de aanvragen voor een projectbijdrage en geeft Pleij BV opdracht tot uitbetaling.
- Pleij BV heeft geen positie bij of invloed op de beslissingen van de beoordelingscommissie.

4. Basisvoorwaarden voor de projectaanvragen

- Aanvragen moeten komen uit de gebieden binnen een straal van 1800 meter van de vier turbines (zie illustratie volgende pagina). Dat betekent (delen van) Presikhaaf, Westervoort, Malburgen, Huissen, Arnhemse Broek / Statenkwartier en de bedrijventerreinen.
- Projecten net buiten de randen van het gebied kunnen in aanmerking komen als uit genoemde gebieden onvoldoende of geen aanvragen komen.
- Een project moet bijdragen aan duurzaamheid en leefbaarheid in de wijken (in de zin van klimaat, milieu en/of sociaal).
- Een project heeft geen winstoogmerk (is dus niet commercieel).
- Aanvragen verlopen bij voorkeur via een collectief uit de wijk, bijvoorbeeld een wijkplatform/bewonersoverleg, een bedrijvenvereniging, stichtingen, speeltuin/-sportverenigingen of vergelijkbare organisatie. Dit om draagvlak in de gebieden en het bereik te laten zien.
- De aanvragen moeten worden gedaan op het formulier dat te vinden is op de website van het Windpark Koningspleij onder het lemma Omgevingsfonds.
- Een project moet binnen een jaar na goedkeuring van de aanvraag zijn afgerond.
- De aanvrager levert direct na afronding een verantwoording over de realisatie van het project en besteding van het geld aan het Omgevingsfonds op het basisformulier dat te vinden is op genoemde site. Indien door het Omgevingsfonds uitgekeerde middelen niet worden besteed of verantwoord, moeten deze worden teruggestort.

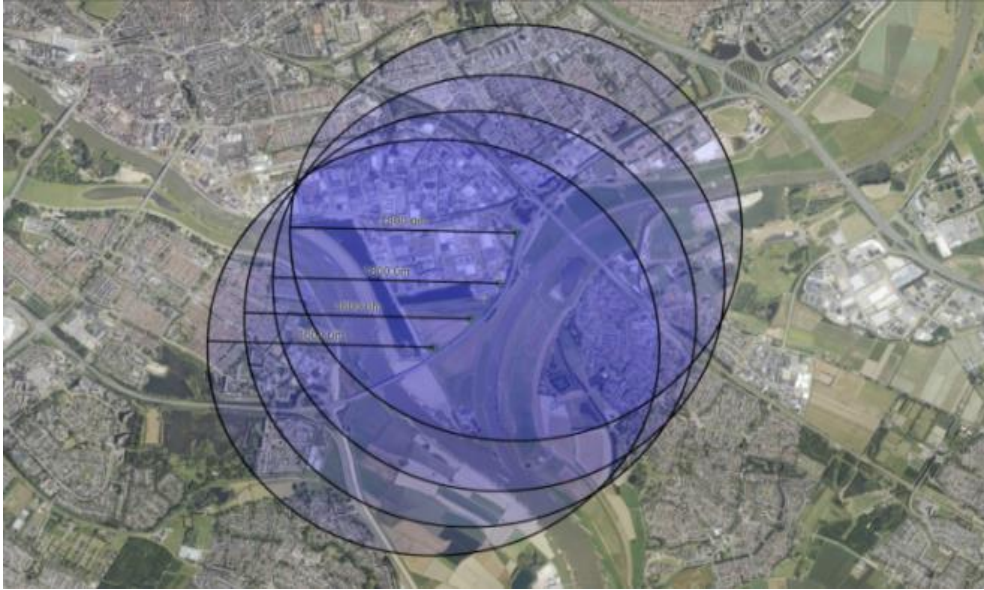
5. Criteria om projectaanvragen te wegen ten opzichte van elkaar

Als het aantal aanvragen het budget overschrijdt kan de beoordelingscommissie onderstaande criteria gebruiken om projecten ten opzichte van elkaar te wegen. Op de besluiten van de beoordelingscommissie is geen beroep mogelijk.

- Bijdrage aan doelen: de beschrijving van wat het project bijdraagt aan duurzaamheid/leefbaarheid in de buurt(en) waarvoor het budget is bedoeld.
- Bereik: hoeveel mensen hebben baat bij/van het project?
- Inschatting realiseerbaarheid
  - Onderbouwing van het plan
  - Realiteitsgehalte
- Draagvlak in de wijk

6. Verdeelsleutel budget Omgevingsfonds

Niet alle omliggende wijken hebben evenveel inwoners en de een heeft te maken met meer turbines dan de ander. Daarom is een verdeelsleutel opgesteld voor de verdeling van het budget waarin globaal rekening wordt gehouden met **hoeveel bewoners** in een wijk door **nul, een, twee, drie of vier turbines** worden 'geraakt'. Deze inschatting is gemaakt door CBS-cijfers over inwoners per wijk te koppelen aan de impactkaart met de cirkels van 1800 meter rond de turbines.

Daarbij werken we met een jaarlijks minimum van 800 euro voor de betrokken gebieden, en stellen voor om jaarlijks ook 800 euro te reserveren voor de bedrijven binnen de invloedssfeer van de turbines. De gedachte daarbij is dat deze verdeling een *richtsnoer* is voor de commissie die de aanvragen beoordeelt, zonder dat de bedragen elke keer tot op de komma worden berekend. Een en ander leidt tot onderstaande verdeelsleutel.

Wijk	Som turbines x inwoners	Aandeel in totaal van som	Jaarbedrag afgerond
Presikhaaf	5953	37,72%	5500
Westervoort	5355	33,93%	5000
Malburgen	3307	20,95%	3100
Huissen	744	4,71%	800
Broek + Statenkw.	425	2,69%	800
Bedrijven			800
	15784	100%	16000

Niet bestede bedragen blijven in het fonds, en vormen de basis voor verdeling volgens de geldende percentages in het navolgende jaar.

7. Evaluatie

Iedere twee jaar kan de secretaris op initiatief van de betrokkenen een evaluatie organiseren over de van de werking van het Omgevingsfonds met gemeente, Windpark, beoordelingscommissie en de voorbereidingsgroep. In overleg en gezamenlijkheid kan besloten worden de werkwijze aan te passen, uitsluitend als de aanpassingen leiden tot een betere realisatie van de doelstellingen van het Omgevingsfonds.